

Helsedirektoratet
Pb. 7000 St. Olavs plass
0130 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
14/00110-1

Vår dato
25.02.2014

Høringsnotat: Forslag til samfunnsoppdrag for kunnskaps- og kompetansesentre på helse-, omsorgs-, og velferdsområdet

Det vises til høringsbrev vedrørende gjennomgang av kunnskaps- og kompetansesentre på helse-, omsorgs-, og velferdsområdet. FO takker for at vi fikk komme med innspill.

FO er positiv til en gjennomgang og avklaring av oppdrag for kunnskaps- og kompetansesentrene. Nedenfor følger noen innspill og problemstillinger til de ulike punktene som er skissert i høringsbrevet.

Sentrenes primære oppgave skal være å støtte kvalitetsutvikling av praksisfeltet gjennom metodeutvikling og kompetanseoppbygging samt legge til rette for samordning, tverrsektorielt samarbeid og nettverksbygging.

FO er enig i at sentrenes primæroppgave bør være å støtte kvalitetsutvikling av fagfeltet gjennom nærhet og aktiv involvering med fagfeltet.

Ulike profesjoner har ulik kompetanse og oppgaver innenfor helse- omsorgs-, og velferdsområdet. FO mener det er viktig at kunnskaps- og kompetansesentrene bidrar til å støtte kvalitetsutvikling av fagfeltets praksis gjennom ulike former for kunnskaps- og metodeutvikling. Dette arbeidet må bygge på, i større grad enn i dag, det unike i de ulike i profesjonenes kompetanse, og det må arbeides systematisk for å videreutvikle disse ulike kompetansene. Sosialfaget, representert ved barnevernpedagogers, sosionomers, vernepleieres og velferdsviteres ulike faglighet, må gjenspeiles i sentrenes virksomhet. Disse fagenes særegenhet er viktige i velferdstjenestene i dag. Det er samtidig viktig at det vektlegges metodeutvikling og kompetansebygging for å sikre at tverrfaglighet i tjenestene utnyttes på en bedre måte og fungerer. Dette er særlig viktig for å iverksette samhandlingsreformens intensjoner og intensivering av folkehelsearbeid og generelt forebyggende arbeid. Rekruttering av ansatte til sentrene må ivareta samme type tverrfaglighet som tjenestene.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

Kunnskaps- og kompetansesentrenes rolle overfor andre aktører som universiteter og høyskoler m.m.

FO er positive til å "bygge bro" mellom forskning og praksis og at systematisk kunnskap skal innarbeides i fagfeltene. Vi mener det er viktig for implementering av resultater fra forskning at den forankres bredt og systematisk. Det er positivt at det legges vekt på tiltak for å spre ny kunnskap og sikre at den når ut til fagfeltet. Videre er det viktig at forskningen i seg selv tar utgangspunkt i og bygger på erfaringsbasert kunnskap. Mye godt faglig arbeid drives ute, og sentrene bør fasilitere prosesser som kan være med å gyldiggjøre erfaringsbasert kunnskap, og spre den. En forutsetning er at fagfeltet involveres aktivt i prosessen.

FO mener at det er en forutsetning at høyskoler og universitet som driver grunnutdanninger har tett dialog og samarbeid med sentrene for å sikre at ny kunnskap når studenter på grunnutdanninger, men også for at høyskoler og universiteter selv kan være bidragsyttere i kraft av at de driver kompetansebygging og profesjonsdannelse. Samarbeidet bør være systematisk og tett, og type fagråd kan være sentrale møteplasser mellom høyskoler/universitet, sentrene og fagfeltet.

Viktige samarbeidspartnere som ikke er nevnt i notatet, er profesjonsforbundene. Disse har i ansvar å forvalte blant annet ulike former for godkjenningsordninger og profesjonskurs, sammen med at de representerer profesjonene i ulike sammenhenger faglig og politisk. Det bør derfor legges til rette for et systematisk samarbeid også med disse.

Målgrupper for kunnskaps- og kompetansesentrene

FO støtter forslaget om presisering av primærmålgruppe til tjenestene og ansvarlige tjenesteutøvere og beslutningstakere i ulike deler og nivåer av tjenestene. FO mener imidlertid at gjennomgangen også må omfatte en mer aktiv holdning og involvering fra de som i notatet omtales som "sluttbrukere".

Brukere som har erfart samarbeid med ulike tjenester har erfaringsbasert kunnskap som kan være et viktig bidrag til kvalitets- og metodeutvikling av praksis. Det må utvikles strategier for å involvere deres erfaringer og kunnskap på et systemnivå hos sentrene, og slik sett vil dette også måtte være en målgruppe for sentrene. Et eksempel på hvorfor dette er viktig, er at evidensbaserte metoder ofte er virksomme på gruppenivå, men dette gir ingen garanti for at det fungerer på individnivå. Derfor kan det være viktig å utvikle andre måter og innfallsvinkler til hvordan en kan velge riktige intervensjoner.

Grunnforskning og drifting av grunnutdanninger

FO mener det er viktig med tett samarbeid mellom de som driver profesjonsutdanningene og kunnskaps- og kompetansesentrenes arbeid med metodeutvikling og kompetansebygging. Profesjonsutdanningene må delta i produksjon av ny kunnskap og forskning innenfor tjenesteområdene de driver utdanning på. Det må sikres at utdanningene til enhver tid er oppdatert og formidler ny kunnskap og metodikk som utvikles på aktuelle fagområder. Dette

mener FO bør komme tydeligere frem i gjennomgangen av krav og forventninger til sentrene om hva og hvordan de skal samarbeide med og bidra til opplæring og undervisning.

Mange av kunnskapssentrene, eksempelvis R- BUP sør-øst driver kliniske videreutdanninger/mastere. FO mener det er viktig å skape tettere samarbeid og dialog mellom høyskole- og universiteter og sentrene om hvordan en skal sikre fagfeltene tilgang på klinisk kompetanse og kompetanseutvikling. Vi mener det er klokt at høgskoler og universitet også utvikler kliniske masterløp og doktorgrader, sammen med de mer vitenskapelige rettede mastere og doktorgrader. Sammen med sentrene bør det gjøres en arbeidsdeling for å sikre bredde og dybde i kliniske løp, til gode for fagfeltene. Mange utredninger peker på behovet for mer spesialisert kompetanse innenfor for eksempel barnevernet. Et viktig oppdrag for sentrene bør være å kunne bidra til å svare opp dette kompetansebehovet – i samarbeid med høgskoler og universitet.

Det er en forutsetning ressursene som profesjonsutdanningene innenfor sosialfagene er gitt styrkes. Dette er viktig for kvalitet og relevans, og for å kunne arbeide aktivt med forskning, utvikling og oppbygging av master- og doktorgradsløp. Vi er derfor opptatt av at ressurser knyttet til kompetanseutvikling i fagfeltene også må avsettes til høgskoler og universitet som driver profesjonsutdanningene for barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Kunnskaps- og kompetansesentrenes virksomhet må bygge på dokumenterte metoder og kunnskap

FO mener det er viktig at sentrenes rolle og evne som pådriver for fagutvikling vektlegges. Faglig forsvarlig praksis utvikler seg over tid, og dokumentasjon og utvikling av nye metoder og kunnskap må ha basis i erfaringsbasert, klinisk praksis. Gjennomgangen bør konkretisere krav og forventninger til sentrenes involvering av fagfeltet. Det å fange opp, anerkjenne, formidle og sikre at ny kunnskap utvikles og innarbeides i praksis, bør konkretiseres mer.

I klinisk anvendelse, så er praksisferdigheter som skjønnsutøvelse, kommunikasjon og relasjonell praksis av en vel så avgjørende betydning som det som ofte omtales som evidensbaserte metoder. Sentrene bør derfor etter vårt syn i stor grad ta ansvaret for utvikle og forske også på denne type praksisbasert kunnskap.

Fagområder med udekket kunnskapsbehov som sentrene kan imøtekomme

- Bruk av sosialfaglig kompetanse i helsetjenestene, for eksempel i psykisk helsevern for barn og unge, psykisk helsevern for voksne, tverrfaglig spesialisert rusbehandling, habilitering og i somatikk
- Metode/modellutvikling for å styrke samspillet mellom helse- og sosialfag
- Bruk av tverrfaglighet i tjenestene slik at den enkelte brukers behov for ulike type hjelp dekkes.

- Samhandling mellom ulike systemer og sektorer som har til dels samme målgrupper (for eksempel mellom barnevern og BUP)
- Forebyggende arbeid, tidlig intervensjon og folkehelsearbeid.
- Implementering av systematiske tiltak for å sikre forsvarlige tjenester (internkontroll), blant annet ledelse og organisering av tjenestene.
- Mer fokus på recoveryforskning
- Fokus på kunnskap om betydning av sosiale nettverk og kontekstforståelse – for å motvirke fragmentering av menneskers liv i møte med hjelpeapparatet
- Fokus på kvalitativ forskning som kartlegger enkeltindividers opplevelser av tjenester, vansker, bedringsprosesser og marginaliseringsprosesser.
-

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Anine Terland
Fagleder